

'Praat erover, dan win je'

Joyce Huibers

Bussum ■ Welke apps gebruik je, welke gevaren zitten daaraan, wie nodig je allemaal uit op je Snapchat of Insta account en wat doe je als een wildvreemde rare berichtjes stuurt? Het zijn zomaar wat vragen die Raymond Venema, ketenregisseur mensenhandel bij Regio Gooi en Vechtstreek deze week vroeg aan leerlingen van College de Brink. „Online zijn jongeren het meest kwetsbaar.”

Acht gastlessen gaf Venema samen met zijn collega Heleen Driessen, zorgcoördinator mensenhandel, op de Larense vmbo-school. Het doel; bewustwording creëren voor gevaren zoals loverboys (seksuele uitbuiting), afpersing en het stelen of drugs vervoeren voor iemand anders (criminele uitbuiting). „We willen meegeven hoe je deze vormen van uitbuiting kunt herkennen en wat je dan moet doen. Het allerbelangrijkste is dat je er niet in je eentje mee blijft rondlopen. Praat erover. Durf je dat niet met je ouders, ga dan naar een tante, buurman of vriend.”

Volgens Driessen begint het vaak heel klein. „Een meisje dat vanwege een naaktfoto wordt afgeperst. Eerst moet ze twee euro betalen, daarna vijf, vervolgens tien. Bedragen die toegankelijk en overzichtelijk zijn voor jongeren. En je wilt er snel vanaf, dus geef je toe. Ze overzien de gevolgen niet. Maar uiteindelijk wil de afperser vijfhonderd euro van je hebben, worden de problemen alleen maar groter en dan kun je niet meer terug.”

Dapper

De lessen zijn interactief en afgestemd op de leeftijdsgroep en dat zorgt voor grote betrokkenheid bij de les, merkten Venema en Driessen. „Ze hadden ook bijna allemaal wel iets gezien van de expositie 'Open je ogen' die nu in Laren te zien is op Plein 1945. Een leerling was zelfs zo dapper om te vertellen dat hij ook slachtoffer van criminele uitbuiting is geworden. Een praktijkvoorbeeld dat we zo in de les mee konden nemen. Een andere leerling wilde wel vaker dit soort lessen krijgen in plaats van Nederlands en ging direct naar de bewuste docent om het te regelen”, lacht Venema.

College de Brink is de eerste school in de regio die 'ja' heeft gezegd tegen de aangeboden gastlessen. „We vinden het een belang-

Veel leerlingen hadden de expositie 'Open je ogen' over mensenhandel die nu in Laren staat gezien.

STUDIO KASTERMANS/BEN DEN OUDEN

Gastlessen van het regioteam mensenhandel

rijk onderwerp”, zegt leerlingbegeleider Lisette van den Beld. „Jongeren zijn kwetsbaar tegenwoordig met hun telefoontjes en social media. Daar besteden we ook op andere momenten aandacht aan.”

Drie jaar geleden sloeg College de Brink nog alarm vanwege loverboypraktijken rond hun school. Vier meisjes zijn toen benaderd door twee jongens via social media. „Nadat dat in het nieuws kwam, hebben we die jongens overigens nooit meer teruggezien”, zegt Van den Beld. Als school hebben ze ook wel eens te maken met vervelende foto's die tussen leerlingen rondgestuurd worden en onlangs was er een leerling die afgeperst werd. „We zijn daar open over, maar dat betekent niet dat wij er meer last van hebben dan andere scholen of dat onze leerlingen kwetsbaarder zijn.”

Niet dom

Venema en Driessen beamen dat. „Iedereen kan slachtoffer worden van een vorm van mensenhandel. Dat staat helemaal los van afkomst of opleidingsniveau. Het is in het Gooi niet anders dan in Amsterdam en deze problematiek speelt net zo goed op het gymnasium. Dat hebben we ook in de gastlessen benadrukt. Je bent niet dom als dit je overkomt.”

Onzekerheid speelt wel een grote rol, weet Driessen die al twintig jaar werkt met (voornamelijk vrouwelijke) slachtoffers van seksuele uitbuiting. „En daar hebben bijna alle pubermeisjes last van. Ze zoe-

ken bevestiging, willen leuk gevonden worden. Loverboys hebben hier een antenne voor.”

Volgens Van den Beld kwam de coming-out video van YouTubester NikkieTutorials, waarin ze begin deze week vertelde dat ze transgender is en hierom werd gechanteerd, dan ook op een goed moment. „Raymond heeft dat ook in de lessen geïntegreerd. Zij zit in de belevingswereld van deze kinderen. Haar overkomt het ook. Praat erover, dan win je. Die boodschap hebben we de leerlingen mee willen geven.”

Het zou Venema niets verbazen als er door de gastlessen mogelijk nieuwe signalen van uitbuiting naar boven komen. „We hebben ze een opening gegeven.” Van den

Achtergrond Ruim dertig casussen

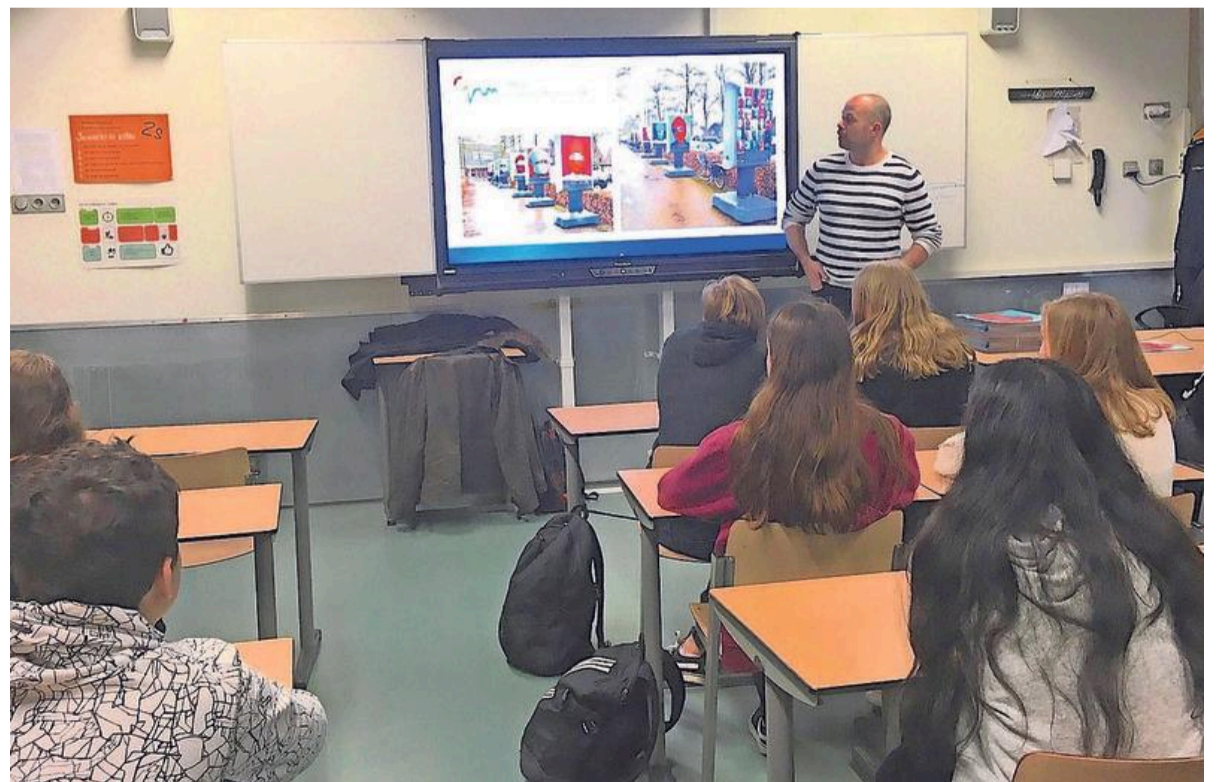
Het tweekoppige 'team mensenhandel' bij Regio Gooi en Vechtstreek is in het voorjaar van 2019 opgezet. Vorig jaar zijn in totaal 34 casussen opgepakt door het team waarvan meer dan de helft seksuele uitbuiting betrof. Daarnaast ging het om arbeidsuitbuiting en gedwongen criminaliteit. Inwoners die signalen hebben van een vorm van uitbuiting, kunnen een mail sturen naar mensenhandel@regio.vnl. Scholen die geïnteresseerd zijn in gastlessen van het team kunnen zich hier ook melden.

Beld gaat met haar collega's om die reden de komende weken ook nog een keer alle mentorklassen af om na te praten met de leerlingen. „Kijken of er mogelijk iets speelt.”

Driessen: „Jongeren schamen zich al snel. Hoe vaker wij dit onderwerp bespreekbaar maken, hoe normaler het voor ze wordt om aan de bel te trekken.”

NikkieTutorials.

Raymond Venema tijdens een gastles op College de Brink.

REGIO GOOI EN VECHTSTREEK